

สอบถามข้อมูลเรื่องการจัดการดิน
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12

สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร

หมู่ 3 อาคารที่ทำการ ถนน พหลโยธิน
ตำบล คลองแม่ลาย อำเภอเมือง
กำแพงเพชร กำแพงเพชร 62000

Scan QR Code เพื่ออ่าน
E-Book และแผ่นพับด้าน
การเกษตรเพิ่มเติม

จัดทำ: กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดกำแพงเพชร

การจัดการปัญหา

ดินปนเปื้อน

แผ่นพับด้านการเกษตร

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดกำแพงเพชร

ดินปนเปื้อน หมายถึง การที่สารเป็นพิษ ในรูปต่าง ๆ ถูกผสมลงในดินธรรมชาติ การปนเปื้อนนี้อาจเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ หรือเกิดจากธรรมชาติก็ได้ แต่ทำให้ที่ดินนั้น เกิดความเสื่อมโทรม มีปัญหาต่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร หรือมีผลกระทบต่อ ความปลอดภัยของมนุษย์และสัตว์ หรือ ต้องการปรับปรุงที่ดินนั้นให้คืนสู่สภาพเดิม

ภาวะมลพิษของดิน (soil pollution) หมายถึง ภาวะการปนเปื้อนของดินด้วยสาร มลพิษ (soil pollutant) มากเกินขีดจำกัด จนมีอันตรายต่อสุขภาพ อนามัย ตลอดจน การเจริญเติบโตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้ง พืชและสัตว์

ผลเสียจากดินปนเปื้อน

พืชผักที่ปลูกในดินที่ปนเปื้อน หรือน้ำที่เจือปนด้วยโลหะหนัก เช่น แร่ทองแดง ตะกั่ว แคดเมียม และสังกะสี เมื่อรับประทานหรือ ดื่มเข้าไปจะเกิดโรคที่สำคัญ ๆ ได้แก่

1. โรคมือ-เท้า-ปาก มีอาการของโรคเกี่ยวกับไต ปวดกระดูก จนถึงกระดูกผิดรูป ถ้าเป็นมากอาจถึงขั้นเดินไม่ได้

2. โรคไตดำหรือมะเร็งผิวหนังจากพิษสารหนูเรื้อรัง มี อาการผิดปกติทางผิวหนัง ได้แก่ มีตุ่มคันตามมือและเท้า ผิวมีสี คล้ำผิดปกติ หากเป็นในเด็กจะทำให้มีระดับสติปัญญาน้อยกว่าระดับ เดลีย์ มีอาการอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร อาเจียน ไตอาจอักเสบเรื้อรัง ตับแข็ง ดีซ่าน มีผลกระทบต่อระบบประสาทส่วนปลาย ซึ่งอาจทำให้ กลายเป็นอัมพาตได้

3. โรคที่เกิดจากความเป็นพิษของตะกั่ว การปนเปื้อนของ ตะกั่ว ทำให้ประชาชนที่อาศัยในบริเวณนั้นมีอาการของโรคที่เกิดจาก พิษตะกั่ว ความผิดปกติที่เกิดขึ้น ได้แก่ อาการถ่ายท้อง ปวดท้อง ปวดศีรษะ กระดูก ซา บวมตามแขนขา หากเป็นในเด็กทำให้มีสภาพ ผิดปกติ และมีพัฒนาการทางสมองช้า

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญห

1. ใช้สารปรับปรุงบำรุงดิน เช่น ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ปูน หรือสารปรับปรุงดินที่ไม่มีโลหะหนัก ปนเปื้อนสูง และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

2. บำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยออกจากโรงงาน โรงงานอุตสาหกรรมควรมีการบำบัดน้ำเสียและ ตรวจสอบคุณภาพน้ำให้การปนเปื้อนอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐานก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

3. น้ำใช้หรือน้ำชลประทาน ที่อยู่ใกล้ โรงงานอุตสาหกรรมหรือไหลผ่านพื้นที่ทำเหมืองแร่ ควรมีการตรวจสอบการปนเปื้อนก่อนนำไปใช้ ประโยชน์เพื่อการเกษตร

4. หลีกเลี่ยงการนำวัสดุที่อาจเป็นอันตราย มาถมที่ดิน เศษวัสดุที่มีโลหะหนักปนเปื้อน กาก แบตเตอรี่ ไม่ควรนำมาถมที่ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ใช้ พื้นที่นั้นในการปลูกพืชอาหารโดยตรง แต่น้ำจะชะ ละลายโลหะหนักลงสู่แหล่งน้ำ หรือเคลื่อนย้าย ปนเปื้อนไปในพื้นที่อื่น

5. สอดส่อง ดูแล พื้นที่ที่ทิ้งขยะไม่ให้มีการใช้ ที่ดินเป็นที่ทิ้งขยะหรือของเสียที่สงสัยว่าจะเป็น อันตรายจากสารปนเปื้อน

6. ตรวจสอบวิเคราะห์ตัวอย่างดิน ให้สะอาด เหมาะสมกับการทำการเกษตร

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน